

Introductie

Voor u ligt het jaarverslag over 2020 van de Stichting e-Lise, opgericht op 30 december 2020 in Arnhem en haar hoofdkantoor houdend aan de Radonweg 1, 3542 AN Utrecht.

De Stichting

1. stelt zich ten doel het politieke, maatschappelijke en economische draagvlak voor kernenergie te vergroten vanuit de visie dat kernenergie een sleutelrol kan spelen in een eerlijke verdeling van welvaart en groei, in Nederland maar zeker ook in zich nog ontwikkelende landen; en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin.
2. tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door zich in te zetten, in Nederland en daarbuiten, voor een energiesysteem dat betrouwbaarder, efficiënter, goedkoper is, minder ruimte en grondstoffen vergt en minder belastend voor leefomgeving, milieu en klimaat is dan een systeem dat is gebaseerd op fossiele energiedragers dan wel op uitsluitend 'hernieuwbare' energie. Dit energiesysteem omvat een totaalconcept voor de inzet van kernenergie dat zich kenmerkt onder andere maar niet uitsluitend door enerzijds diversificatie van de output van kerncentrales (naast elektriciteit bijvoorbeeld waterstof, synthetische brandstoffen, schoon water, stadswarmte en proceswarmte) en anderzijds door een gesloten brandstofcyclus op basis van uranium, thorium of plutonium alsook door nuttig gebruik van splijttingsproducten. De Stichting wil de randvoorwaarden in kaart brengen en helpen realiseren waaronder op economisch en maatschappelijk vlak een goede business case ontstaat voor dit totaalconcept voor de inzet van kernenergie. De Stichting zet zich tevens in voor het realiseren van deze randvoorwaarden met als doel het tot stand brengen van duurzame kernenergie, en daarmee blijvende maatschappelijke steun voor de schoonst mogelijke energievoorziening voor een moderne maatschappij.
3. heeft geen winstoogmerk.

Dit verslag beschrijft de belangrijkste activiteiten en resultaten van de Stichting in 2022 en bevat tevens een financiële verslaglegging over het boekjaar.

| | |
|--|----------|
| INTRODUCTIE | 1 |
| BESTUUR EN MEDEWERKERS. | 3 |
| E-LISE: VOOR MAATSCHAPPELIJKE DEPOLARISATIE MIDDELS EEN SCIENCE-BASED, EVIDENCE BASED TRANSITIEBELEID | 4 |
| ACTIVITEITEN 2022 | 5 |
| WHITE PAPER | 5 |
| CONFERENTIE "THE REAL TRANSITION" | 5 |
| DRAAGVLAK EN COMMUNICATIE. | 5 |
| SAMENWERKING MET HET VELD | 5 |
| LIAISON-FUNCTIE VOOR DIVERSE (SEMI)COMMERCIEËLE ONDERNEMINGEN | 6 |
| FINANCIEEL | 7 |
| JAARREKENING | 7 |
| TOELICHTING OP JAARREKENING | 8 |
| WERVINGSACTIE OP WHYDONATE.NL | 8 |

Bestuur en medewerkers.

Tussen 1 januari en 26 november 2022 werd het bestuur gevormd door:

Mathijs M.W. Beckers, voorzitter
Drs. Gijs J.W. Zwartsenberg, secretaris
Dr. Albert van der Wijk, penningmeester.

Op 27 november deelde de heer Beckers mede dat hij, gedwongen door persoonlijke omstandigheden, zijn taken als bestuursvoorzitter voor onbepaalde tijd moest neerleggen. Op 2 december heeft het bestuur vervolgens het besluit genomen dat de heren Zwartsenberg en Van der Wijk gezamenlijk de rol van voorzitter ad-interim op zich zullen nemen en dat het bestuur eind mei 2023 de situatie opnieuw zal bezien.

Het bestuur voert haar werkzaamheden volledig onbezoldigd uit. Gedurende het verslagjaar heeft het bestuur daarbij mogen rekenen op de vrijwillige werkzaamheden van vele experts, zowel in het nucleaire veld, als ook daarbuiten. Uitsluitend dankzij hun niet aflatende inzet heeft de Stichting de concrete resultaten in 2022 kunnen bereiken.


Het bestuur vergadert wekelijks met een wisselende samenstelling aan andere vrijwilligers.

Het bestuur verklaart hierbij dat dit jaarverslag een getrouw beeld geeft van de activiteiten en de financiën van de Stichting over het verslagjaar 2022.

Utrecht, 3 januari 2023



G.J.W. Zwartsenberg
secretaris
voorzitter ad-interim



A. van der Wijk
penningmeester
voorzitter ad-interim.

e-Lise: voor maatschappelijke depolarisatie middels een science-based, evidence based transitiebeleid

Door het commitment aan het Akkoord van Parijs moet Nederland zijn CO₂-emissies verminderen met 49% tot mogelijk 55% ten opzichte van 1990. Uiteindelijk moeten deze emissies tot nul worden teruggedrongen. Voor de opwekking van energie die weinig tot geen CO₂ uitstoot zijn diverse technologieën beschikbaar, zoals wind, zon, geothermie, waterkracht en kernenergie.

In Nederland is behoefte aan een coherent en realistisch beleid dat aantoonbaar de bovenstaande doelstellingen ondersteunt. Het debat hierover is echter, net als in veel andere landen van de Europese Unie, sterk gepolitiseerd en gepolariseerd.

Kernenergie speelt hierin volgens e-Lise een sleutelrol. e-Lise heeft waardering voor politieke en maatschappelijke groepen die klimaatbeleid op de agenda hebben gezet. Deze politieke en maatschappelijke groepen hebben echter vrijwel zonder uitzondering de strategische keuze gemaakt kernenergie op voorhand uit te sluiten als gereedschap in deze zeer moeilijke transitie. Vanuit de historie gezien is deze ideologische reflex begrijpelijk, ze staat echter op gespannen voet met de oproep om in het klimaatbeleid 'te luisteren naar de wetenschap'. We zijn er als e-Lise van overtuigd dat maatschappelijke depolarisatie gebaat is bij inclusie van kernenergie. Traditionele tegenstanders die hun weerstand laten varen, kunnen daarmee immers laten zien dat hun 'follow the science' motto ernst is. Traditionele voorstanders van kernenergie verliezen bij inclusie van kernenergie een belangrijke motivatie voor het uiten van klimaatscepsis.

In Nederland lijkt het tij te keren ten gunste van kernenergie. Niet alleen blijkt uit diverse peilingen dat een steeds groter deel van de bevolking positief staat t.a.v. de inzet van kernenergie¹, ook de in Maart 2022 gevormde regering bestaande uit VVD, D66, CDA en ChristenUnie ziet kernenergie als een belangrijk onderdeel van de energietransitie en hebben daarom de bouw van twee nieuwe kerncentrales in het regeerakkoord opgenomen².

e-Lise staat, mét de overheid, een én-én-én beleid voor: zon én wind én kern. In een geslaagde energietransitie hebben die allemaal een rol. Voor depolarisatie is het essentieel dat het debat gevoed wordt door eerlijke informatie over voor- en nadelen van álle opties.

In ons omliggende landen worden de negatieve resultaten van een politiek debat tussen doven, gevoerd over slogans, steeds schrijnender duidelijk. In België (Kernuitstap) en Duitsland (Atomausstieg) leidde de eenzijdige benadering van de energietransitie tot een verdergaande actieve afbouw van bestaande kerncentrales in 2022. In combinatie met de stokkende toevoer van fossiele brandstoffen in verband met de oorlog in de Oekraïne besloot Duitsland bijvoorbeeld tot het verstoken van meer (lokaal gedolven) bruinkool en België tot gebruik van gas ter vervanging van afgebouwde nucleaire capaciteit.

Het feit dat kernenergie een extreem lage ecologische voetafdruk heeft maakt het bij uitstek een geschikt instrument om de doelen van Parijs dichterbij te brengen. Er is e-Lise daarom veel aan gelegen om kernenergie duurzaam op de politieke agenda te krijgen en de bouw van nieuw kerncentrales in Nederland en daarbuiten te stimuleren en mogelijk te maken. Daarnaast is innovatie nodig om tot een gesloten nucleaire brandstofcyclus te komen.

¹ Zie bijvoorbeeld: <https://www.ioresearch.nl/actueel/nederlanders-per-saldo-voor-kernenergie/>

² <https://www.rijksoverheid.nl/regering/coalitieakkoord-omzien-naar-elkaar-vooruitkijken-naar-de-toekomst/2.-duurzaam-land/klimaat-en-energie>

Activiteiten 2022

De belangrijkste activiteiten die de Stichting heeft ontplooid en de bereikte resultaten worden hieronder beschreven.

White Paper

Zoals in het jaarverslag 2021 uitvoerig besproken heeft e-Lise een belangrijk “White Paper”³ over kernenergie geschreven en aangeboden aan de overheid (Ministerie van EKZ). In februari 2022 werd duidelijk dat het nieuwe kabinet, mede naar aanleiding van dit werk van e-Lise, had besloten om de bouw van twee nieuwe kerncentrales op te nemen in het regeerakkoord.

De ministeries IenW en EKZ zijn, ter vergroting van het draagvlak van het kabinetsbeleid, op 9 november in gesprek gegaan met maatschappelijke organisaties. Ook e-Lise was voor dit gesprek uitgenodigd en heeft hieraan deelgenomen.

Een aantal organisaties, waaronder Stichting Natuur en Milieu, Natuur en Milieufederaties, Stichting Laka, WISE Nederland, Milieudefensie en Greenpeace Nederland hadden, vanwege hun activistische anti-kernenergie opstelling, van tevoren afstand genomen van de door de ministeries beoogde vergroting van het draagvlak en waren niet bij de bijeenkomst aanwezig. E-Lise beschouwt dat als een gemiste kans en hoopt dat de partijen in het verloop van het proces alsnog zullen aansluiten. Immers, alleen samen kunnen we de energietransitie tot een succes maken.

Conferentie “The Real Transition”

Een groot deel van de werkzaamheden in 2022 bestonden uit de voorbereidingen voor en organisatie van de wereldwijde conferentie “The Real Transition” die op 23 september 2022 gehouden werd in het Nieuwe De La Mar theater te Amsterdam. Met ca. 80 deelnemers uit meer dan tien landen, vanuit de industrie, de overheid, opiniemakers en overige belangstellenden mag deze conferentie een groot succes genoemd worden.

Draagvlak en Communicatie.

Om het draagvlak voor kernenergie te verhogen heeft e-Lise in 2021 in nauwe samenwerking met de Facebookgroep “Liberale Vrienden” een aantal zeer goed bezochte Webinars georganiseerd en gehouden. Hierbij waren belangrijke opiniemakers aanwezig. In de tweede helft van 2022 zijn voorbereidingen begonnen om verdere Webinars in 2023 te organiseren, onder meer rond de verkiezingen voor de Provinciale staten.

Daarnaast heeft het bestuur van e-Lise op verschillende bijeenkomsten (technische en politiek/maatschappelijk) lezingen gegeven over en, onder meer via sociale media, bijgedragen aan de discussie over kernenergie.

Samenwerking met het veld

In 2022 heeft e-Lise met meerder partijen die betrokken zijn bij de discussie over kernenergie in Nederland (en daarbuiten) contact onderhouden om waar mogelijk (en zonder daar zelf financieel baat bij te hebben) samenwerkingsverbanden te initiëren en te continueren. Denk hierbij aan RES (Regionale Energie Strategie) verbanden, Atoom Alliantie, URENCO, PZEM/EPZ, Stichting Thorium MSR, Stichting Energietransitie en Kernenergie, Stichting RePlanet, FORATOM, Nucleair Forum, Voix du Nucleaire, Stand up for Nuclear, Horizon238, Engie Tractebel, Fermi Energia, Rolls Royce, GE Hitachi, Terrestrial Energy en MIT.

³ https://www.e-lise.nl/files/ugd/faaaa7_3d652f47dcda47dd9d118fe7ecfcbde1.pdf

Liaison-functie voor diverse (semi)commerciële ondernemingen

Om partijen te interesseren in commerciële activiteiten in Nederland op het gebied van Kernenergie heeft e-Lise een liaison functie vervuld tussen diverse geïnteresseerde commerciële partijen en lokale/provinciale bestuurders, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EKZ) als ook de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS). De stichting heeft hiervoor geen compensatie of wederdiensten gevraagd of ontvangen.

Financieel

Jaarrekening

In 2022 bleven de donaties achter bij de verwachting, waardoor de inzet van een professioneel team van medewerkers om kernenergie in brede zin te promoten nog steeds niet tot de mogelijkheden behoorde en de stichting zwaar bleef leunen op de inzet van vrijwilligers.

| Resultatenrekening | | | | |
|----------------------------------|-------------|----------------------|-------------|-------------------|
| | 2022 | | 2021 | |
| Baten | | | | |
| Subsidies | € | - | € | - |
| Inkomsten uit Activiteiten | € | - | € | - |
| Donaties | € | <u>12.237,45</u> | € | 2.289,59 |
| | | € 12.237,45 | | € 2.289,59 |
| Lasten | | | | |
| Projectkosten | € | - | € | - |
| Personeelskosten | € | (1.675,40) | € | - |
| Afschrijvingen | € | - | € | - |
| Huisvestingskosten | € | - | € | - |
| Exploitatiekosten | € | - | € | - |
| Verkoopkosten | € | - | € | - |
| Autokosten | € | - | € | - |
| Kantoorkosten | € | (397,10) | € | - |
| Algemene Kosten | € | - | € | - |
| Overige bedrijfskosten | € | (12.148,30) | € | (850,47) |
| Financieringslasten | € | <u>(168,37)</u> | € | - |
| | | € (14.389,17) | | € (850,47) |
| Saldo van Baten en Lasten | | € (2.151,72) | | € 1.439,12 |

Balans 31-12-2022 na toevoeging Saldo van Baten en Lasten

| | |
|---------------------------------|-------------------|
| ACTIVA | |
| Materiele Vaste Activa | |
| Vastgoed | € - |
| Inventaris | € - |
| Apparatuur | € - |
| | <u>€ -</u> |
| Vlottende Activa | |
| Vordering en overlopende activa | € - |
| Voorraden | € - |
| Liquide Middelen | € <u>1.037,40</u> |
| | € 1.037,40 |
| Totaal Activa | € 1.037,40 |
| PASSIVA | |
| Kortlopende schulden | € - |
| Langlopende schulden | € 1.750,00 |
| Overlopende Passiva | € - |
| | <u>€ 1.750,00</u> |
| Eigen Vermogen Stichting | € (712,60) |
| Totaal Passiva | € 1.037,40 |

Toelichting op Jaarrekening

1. De baten van de Stichting bestaan uitsluitend uit donaties.
2. De kosten bestonden in 2022 voornamelijk uit:
 - a. Organisatie van de Conferentie “The Real Transition” (<https://www.therealtransition.nl>)
 - b. Onkostendeclaraties, o.a. in verband met bezoeken aan o.a. Zweden voor filmopnamen m.b.t. kernenergie.
 - c. IT kosten.
 - d. Financieringslasten.
 - i. E-Lise heeft een lening moeten afsluiten (rente 2% per jaar) bij een van haar bestuursleden om het tekort na de organisatie van The Real Transition te dekken.

Het negatieve resultaat saldo van € 2.251,72) is “toegevoegd” aan het eigen vermogen van de Stichting (dat per 31-12-2021 €1.439,12 bedroeg), resulterend in een negatief eigen vermogen per 31-12-2022 van € 712,60)

Wervingsactie op WhyDonate.nl

De Stichting is in november 2022 begonnen met een fondsenwervingscampagne via het [whydonate.nl](https://www.whydonate.nl) platform (<https://www.whydonate.nl/fundraising/de-echte-energie-transitie>) om het financieel tekort (sneller) te kunnen dichten.